

BESLUT OM HÄCKELSÄNGS HÖGMOSSE OCH GNAGMUR NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken (1998:808) om ändring av beslut om och föreskrifter för Häckelsängs högmosse och Gnagmur naturreservat (beslut 1981-12-18, dnr 11.1292-1060-77, ändrat 1995-04-20, dnr 231-3983-95 och 1999-01-08, dnr 231-9703-94, samt 21FS 1982:5 och 21FS 1999:16).

Häckelsängs Högmosse och Gnagmur naturreservat bildades 1981 och ändrades 1995 och 1999. De ursprungliga besluten är nu i behov av kompletteringar och förtydliganden. Ändringarna är i huvudsak av redaktionell karaktär med hänvisningar till nu gällande lagstiftning. Följande föreskrifter innebär en skärpning jämfört med de gamla besluten: A1, A2, A4, A6 - A11, C5, C7, C9 samt C10. Flera föreskrifter har förtydligats och gjorts utförligare.

I och med att detta beslut vinner laga kraft kommer tidigare beslut, föreskrifter samt skötselplanen gällande Häckelsängs högmosse och Gnagmur naturreservat från 1981-12-18 (dnr 11.1292-1060-77, 80-209), ändrat 1995-04-20 (dnr 231-3983-95, 80-209) och 1999-01-08 (dnr 231-9703-94, 80-209) att upphöra att gälla och ersättas med nytt beslut och nya föreskrifter med följande lydelse:

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad karta (bilaga 3) och med de gränser som slutligen märks ut i fält som naturreservat.

Länsstyrelsen beslutar samtidigt med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken att resterande delar av det område som tidigare ingick i Häckelsängs högmosse och Gnagmur naturreservat (markerade på kartan i bilaga 3) upphör att vara naturreservat.

För att säkerställa syftet med naturreservatet i dess nya utformning förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Reservatets namn skall även fortsättningsvis vara Häckelsängs högmosse och Gnagmur naturreservat.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Häckelsängs högmosse och Gnagmur naturreservat
RegDOS-id:	21-2000706
Kommun:	Gävle
Karta:	Ekonomisk karta 14H3d
Lägesbeskrivning:	Reservatet ligger ca 4 km väster om Axmar by. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (Rikets nät, RT 90):	X: 6765623 Y: 1566841
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 3), gränsen är markerad med den svarta prickstreckade linjen.
Fastigheter och markägare:	Se bilaga 5
Areal (från VIC Natur):	Total areal 376 ha Därav landareal 344 ha Produktiv skogsmark 117 ha Därav naturskog 24 ha
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv	Området är av litet intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Mer specifikt är syftet att bevara högmossarnas hydrologiska och morfologiska strukturer och

processer, att bevara den gamla naturskogsartade skogen, samt att bevara viktiga livsmiljöer för djurlivet.

Naturreservatet omfattar natur som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 som upprättats med ledning av direktiv från EU. Natura 2000 habitaterna: högmossar (7110), skogbevuxen myr (91D0), västlig taiga (9010), öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr, och gungflyn (7140) samt dystrofa sjöar och småvatten (3160) ska ha gynnsam bevarandestatus, liksom följande arter vilka är upptagna på bilaga 1 i Fågeldirektivet (79/409/EEC): smålom, storlom, ljunpipare, trana, orre och grönbena.

De värdefulla livsmiljöerna koncentriskt uppbyggd högmosse, skogbevuxna myrar och gamla naturskogsartade skogar samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer ska ha gynnsamt tillstånd. Strukturer som naturlig hydrologi, gamla träd och död ved ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Typiska arter som flaggvitmossa, tuvsäv och vitag ska ha gynnsamt tillstånd, liksom de skyddsvärda arterna stor aspticka, stjärntagging och doftskinn. Det ska finnas möjlighet för besökare att uppleva naturen i området.

Syftet ska nås genom att:

- Högmossarnas naturliga strukturer och processer skyddas mot ingrepp
- De delar av reservatet som är hydrologiskt påverkat genom dikningar restaureras hydrologiskt
- Den skogsmark som ingår i reservatet undantas från skogsbruk för att på sikt i sin helhet utvecklas till naturskogsartad skog

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Häckelsängs Högmosse och Gnagmur naturreservat bildades 1981 med syftet att ”bevara mossarnas hydrologiska och morfologiska utveckling, att låta den gamla skogen inom vissa skogsholmar och skogsbestånd utvecklas till naturskog, samt att bevara olika biotoper för djurlivet”. För att uppnå syftet gjordes en konstruktion med en zonindelning, där de centrala delarna med högmossarna samt den skyddsvärda skogen undantogs från skogsbruk. Inom reservatet i övrigt har skogsbruk varit tillåtet, dock med samrådspåbundenhet inom en zon på 50 meter från det helt skyddade området. Den helt skyddade zonen har sedan utökats genom ändringar 1995 och 1999, i samband med att Naturvårdsverket förvärvat skog med höga naturvärden inom reservatet.

Den skog som ingår i det ursprungliga reservatet, men som inte omfattas av föreskrifter för skogsbruket, utgörs huvudsakligen av brukad produktionsskog utan skogligen naturvärden. I reservatets nya avgränsning ingår förutom skog

med höga naturvärden även skogsmark i direkt anslutning till våtmarkerna, som skall skyddas i egenskap av skydds zoner. Den skogsmark som exkluderas ur reservatet genom detta beslut har för låga skogliga naturvärden för att motivera skydd mot skogsbruk. Denna bedömning stöds av Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (Länsstyrelsens rapport 2006:19-21). I det område som exkluderas ur reservatet finns inte heller behov av andra föreskrifter för att säkerställa det kvarvarande naturreservatets höga naturvärden eller för att tillgodose reservatets syfte. Med anledning av detta ändras naturreservatets avgränsning i enlighet med beslutskartan (bilaga 3).

Med detta beslut upphävs naturreservatet för ett ca 40 ha stort område (markerat på kartan, bilaga 3). Samtidigt kommer ca 15 ha som tidigare saknat skydd att ingå i naturreservatet. Detta område utgörs av skog med höga naturvärden, skogliga skydds zoner, samt våtmark med restaureringsbehov. Vidare görs mindre justeringar av naturreservatets avgränsning för att skapa en administrativt lämpligare arrondering, i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer för avgränsning av naturreservat. Den förändrade avgränsningen ger ett ändamålsenligt skydd för områdets höga naturvärden, utesluter delar utan skyddsbehov ur naturreservatet, samt skapar en ökad tydlighet gentemot såväl markägare som allmänhet.

Länsstyrelsen får upphäva beslut om bildande av naturreservat som den har meddelat för ett område enligt 7 kap 4-6 §§ miljöbalken om det finns synnerliga skäl (7 kap 7 § miljöbalken). Vidare krävs enligt samma paragraf att intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område. Synnerliga skäl kan enligt motiven föreligga om en väsentlig ändring skett av området eller om förutsättningarna för det skyddade området väsentligt har ändrats. Länsstyrelsen bedömer med stöd av det som framförts ovan att det finns synnerliga skäl för att ändra gränserna och minska området som omfattas av naturreservatet, samt upphäva föreskrifterna i den del som utesluts. Mot bakgrund av den förändrade avgränsningen av naturreservatet som nämns ovan, samt den skärpning av föreskrifterna inom naturreservatet som följer av detta beslut, finner Länsstyrelsen att intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning. Länsstyrelsen bedömer att det ursprungliga syftet med naturreservatet ändå kommer att fortsätta uppfyllas.

Områdesbeskrivning

Naturreservatet består av två väl utbildade koncentrisk högmossar med omfattande system av strängar, höljor och gölar. Flera tjärnar förekommer i och i anslutning till mossarna. Högmossarna omges av kärrområden som delvis är helt öppna men huvudsakligen bevuxna med ett trädskikt av tall

De båda mossarna skiljs åt av ett parti med dikad myrmark och skogsmark.

Fina naturskogar finns huvudsakligen i reservatets västra delar. I övrigt ingår skogsmark i reservatet för att bilda skydds-zoner kring de värdefulla våtmarkerna. Målsättningen är att de naturvärdesmässigt triviala skogsområdena på sikt skall utvecklas mot naturskogsartad skog.

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

De två väl utbildade koncentriskt välvda högmossarna utgör områdets viktigaste prioriterade bevarandevärden. Även naturskogarna i områdets västra del har höga naturvärden.

Högmossen i väster är tydligt välvd med sin högsta del centralt belägen strax öster om Lilla Svantjärnen. I de centrala delarna är den plan och öppen och har gott om lösbottnar. Runt kanterna och i hela den södra delen av mossen finns tydligt utbildade strängar och höljor. Strängarna kläds av ris och låga myrtallar som på vissa håll har en hög ålder. Höljorna är till stor del omvandlade till gölar. Högmossen innehåller totalt över 150 gölar. Torvdjupet i mossen är i genomsnitt 4-4,5 meter. Igenväxningen som inledde bildningen av mossen skedde ca 2500 år f kr, vilket är kort efter att området frilades av landhöjningen. Högmossen är länets mest välutvecklade koncentriska mosse med gölsystem och har utomordentligt höga bevarandevärden. Gnagmur i öster är mindre och har färre gölar, men har även den tydligt differentierade tuvor och höljor.

Barrskogen omedelbart söder om Svantjärn är mycket värdefull med en stor andel död ved i form av torrakor och lågor. Den är endast svagt påverkad av skogsbruk. Skogen nordväst om Högmossen har en stor andel asp och innehåller ett flertal arter som är knutna till aspskogar med lång kontinuitet.

Andra sakförhållanden med betydelse för avgörandet att bilda naturreservat

Området i sin helhet ingår i EUs nätverk Natura 2000, enligt både art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet (sitecode SE0630034 Axmar högmosse och Gnagmur),

Området ingår i Myrskyddsplan för Sverige under namnet Axmar högmosse. Enligt miljömålet Myllrande våtmarker skall samtliga områden i myrskyddsplanen ha ett långsiktigt skydd senast 2010. Axmar högmosse är skyddad i och med att området avsattes som naturreservat redan 1981.

Naturreservatet ligger inom trakten Skärjån-Kusön som i ”Strategi för formellt skydd av värdefulla skogar i Gävleborgs län” är en utpekad värde-trakt för tallskog, granskog och barrblandad skog, samt lövskog och lövrik skog. Skogsmarken i området bör skyddas för att tillgodose behovet av

orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljömålet "Levande skogar" delmål 1 och är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (Länsstyrelsens rapport 2006:19-21). Länsstyrelsen bedömer att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen.

Enligt kommunens kommunomfattande översiktsplan ingår naturreservatet i område av riksintresse för naturvård. Länsstyrelsen bedömer därför att bildandet av naturreservatet överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder och den uppföljning som behövs för att nå syftet med naturreservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för Länsstyrelsen eller av Länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv inom naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenföretag, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämna, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,

6. bedriva mineralutvinning,
7. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
8. framföra motordrivna fordon. Inom fastmarken som omger våtmarkerna gäller undantag för älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras.
9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
10. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
11. upplåta mark för idrottsarrangemang, militära övningar eller liknande,

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av naturreservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor.
3. Anläggning och underhåll av anläggningar, dvs parkeringsplats och informationstavlor i enlighet med skötselplan.
4. Undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv.
5. Genomförande av skötselåtgärder som behövs för att uppnå målen med naturreservatet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon
2. ta ved. Eldning endast tillåtet om egen ved tagits med
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. skada, plocka eller samla in växter, svampar och alger. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten, med undantag för fridlysta och rödlistade arter,
5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
8. skada fast föremål eller ytbildning såsom att omlagra eller bortföra sten,
9. rida eller cykla,
10. använda området för organiserade tävlingar eller militära övningar,

Föreskrifterna 5 och 6 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Föreskrift 5 utgör inte hinder för tillåtet fiske.

D. Bestämmelser om vården och förvaltningen av naturreservatet enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

1. I skötselplanen anges målen med naturreservatet och de ska ligga till grund för dess vård och skötsel.
2. Länsstyrelsen ska vara naturvårdsförvaltare.
3. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar.

Andra föreskrifter som gäller för området

Hela naturreservatet är även Natura 2000-område (SE0630034 Axmar högmosse och Gnagmur). För verksamheter eller åtgärder som på ett

betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd enligt 7 kap 28 a-29 §§ Miljöbalken. För Natura 2000-området finns en upprättad bevarandeplan med Länsstyrelsens diarienummer 511-8825-06, 00-001-064.

Ärendets handläggning

Häckelsängs högmosse och Gnagmur naturreservat bildades redan 1981 genom beslut av Länsstyrelsen. I beslutet anges att syftet med naturreservatet är att bevara mossarnas hydrologiska och morfologiska utveckling, att låta den gamla skogen inom vissa skogsholmar och skogsbestånd utvecklas till naturskog samt att bevara olika biotoper för djurlivet.

Vid bildandet av naturreservatet skyddades skogsmarken inom ett sk A-område, som omfattade högmossarna samt ingående fastmarksholmar. I övrigt var skogsbruk tillåtet, dock med samrådspflicht för en zon närmast A-området. Genom markköp där Naturvårdsverket förvärvat skyddsvärda skogsbestånd inom reservatets västra delar har A-området utökats till att omfatta dessa genom ändringsbeslut 1995 och 1999.

Högmossens höga skyddsvärde har bekräftats av att området utpekats i såväl Skyddsvärda myrar i Gävleborgs län (1985), Våtmarksinventeringen (2001) samt Myrskyddsplan för Sverige (1994).

1996 utpekades området att ingå i EUs nätverk Natura 2000. I samband med att området upptagits i Natura 2000 konstaterades att det gamla naturreservatet inte utgjorde fullgott skydd för de ingående naturtyperna. En bevarandeplan för Natura 2000-området upprättades av Länsstyrelsen år 2006.

Arbetet med översyn och revidering av det ursprungliga naturreservatet initierades av Länsstyrelsen under 2003. Utgångspunkten för revideringen var att förstärka skyddet för de värdefulla våtmarkerna och för den skogsmark inom området som bedömts vara skyddsvärd. Det fanns även en målsättning att skapa ökad enhetlighet och tydlighet kring vilka föreskrifter som gäller inom reservatet, främst avseende skogsbruk. Mot denna bakgrund föreslog Länsstyrelsen ett tillvägagångssätt där reservatets avgränsning korrigeras så att den skogsmark som är skyddsvärd eller som behövs som skyddszon mot de värdefulla våtmarkerna ingår i reservatet. Inom reservatet är allt skogsbruk förbjudet. För de delar av det ursprungliga naturreservatet där det inte finns några skäl att förbjuda skogsbruk, eller behov av andra föreskrifter, gjordes bedömningen att marken lämpligen utesluts ur reservatet.

I mars 2004 hölls ett markägarmöte där Länsstyrelsen informerade om planerna för revideringen av reservatet. Efter synpunkter från några markägare gjordes några mindre korrigeringar av reservatets avgränsning. Markägarna informerades om den slutliga avgränsningen av reservatet samt om planen för

genomförandet i en skrivelse i juli 2004. Området värderades av Svefa AB under andra halvåret 2004, för att ta fram underlag för förhandlingar med markägarna om intrångsersättning alternativt köp av marken i reservatet. Förhandlingar mellan Naturvårdsverket och markägarna har ombesörjts av N A Stefansson AB och bedrivits under perioden 2005-2007. Avtal har träffats med samtliga berörda markägare, där 6 fastigheter valt att överlåta de delar som ingår i reservatet till Naturvårdsverket, och 10 fastigheter tecknat överenskommelse om intrångsersättning.

Förslag till nytt beslut och skötselplan för naturreservatet skickades på remiss 2009-06-25. I samband med remissen förslags även en ändring av naturreservatets namn till Axmar högmosse naturreservat. Med anledning av inkomna yttranden har Länsstyrelsen omprövat den föreslagna namnändringen. I samband med remissen har följande yttranden inkommit:

En majoritet av markägarna inom reservatet motsätter sig å det bestämdaste den namnändring som föreslagits. I sitt yttrande framför de att den vedertagna benämningen på området är Häckelsängs högmosse och inget annat.

Länsstyrelsen anser att markägarnas synpunkter i frågan är av stor vikt, och att de argument som framförs av markägarna väger tyngre än de skäl för namnändring som föreslagits i remissen. Naturreservatets namn skall därför även fortsättningsvis vara Häckelsängs högmosse och Gnagmur naturreservat.

En markägare föreslår en entrèpunkt till reservatet även ifrån västa sidan.

Länsstyrelsen bedömer att det är olämpligt då vägarna väster om reservatet är låsta med bommar. Trots det kan det vara lämpligt med informationstavlor även väster om reservatet. Detta har införts i skötselplanen.

Gävle kommun anser i sitt yttrande att det i huvudsak är ett bra förslag. Kommunen betonar att det är viktigt att en del av skötseln av reservatet inriktas på att skapa goda förutsättningar för besökare, bl a genom bra informationsskyltar.

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning och försöker tillgodose dessa synpunkter genom informationsskyltar även väster om reservatet.

SGU meddelar i sitt yttrande att inga undersökningstillstånd finns i området. SGU har inget att invända mot beslutet.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får Länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Enligt 7 kap. 5 § tredje stycket miljöbalken får Länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 7 § miljöbalken får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslut som den har meddelat enligt 7 kap. 4-6 §§ miljöbalken om det finns synnerliga skäl. Bestämmelsen omfattar såväl den geografiska omfattningen av reservatet som syftet och de föreskrifter enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken som gäller i området. Beslut om upphävande får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Detta bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt godtagbar användning av mark- och vattenresurser enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna dels för allmänheten och dels för berörda fastighets- och sakägare. I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som gjorts av markanvändningen är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Länsstyrelsens ställningstagande i denna del har skett med tillämpning av proportionalitetsprincipen. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Föreskrifterna under punkt C ovan, enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller enligt 7 kap. 30 § miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom området är till för att stärka den biologiska mångfalden ska vindfällan och stormskadad skog lämnas. Efter bildandet av naturreservat omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen är därför efter naturreservatsbildningen statens ansvar.

Av 7 kap. 5 § miljöbalken framgår att om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får Länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Förbudet mot att avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälla, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras på de berörda fastigheterna. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen. Se bilaga 6 om hur man överklagar.

Beslut i ärendet har fattats av tf länsråd Olov Rydberg. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschef Ann Gudéhn, jurist Caroline Näslund, biolog Linda Svensson, biolog Peter Ståhl, samt biolog Mats Norin, den sistnämnda föredragande.

Olov Rydberg

Mats Norin

Deltagit:

Ann Gudéhn
Carolin Näslund
Linda Svensson
Peter Ståhl

Bilagor:

1. Skötselplan
2. Översiktskarta
3. Beslutskarta
4. Brytpunktskarta
5. Sändlista
6. Hur man överklagar
7. Fastigheter och markägare

Enheten för skydd av natur

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR HÄCKELSÄNGS HÖGMOSSE OCH GNAGMUR NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Häckelsängs högmosse och Gnagmur naturreservat
RegDOS-id	21-2000706
Län	Gävleborgs län
Kommun	Gävle kommun
Arealer (från VIC Natur):	Total areal 376 ha Därav landareal 344 ha Produktiv skogsmark 117 ha
Naturtyper enligt Natura 2000 (basinventeringen):	Dystrofa sjöar och småvatten, 10 ha Sjöar, 21 ha Högmossar, 167 ha Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn, 27 ha Västlig taiga, 39 ha Skogbevuxen myr, 24 ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag Naturtyper Strukturer Arter	Våtmark, skog Mossar, kärr, naturskog Högmossar, kärr, gammal skog Smålom (<i>Gavia stellata</i>) Storlom (<i>Gavia arctica</i>) Ljungpipare (<i>Pluvialis apricaria</i>)

	Trana (<i>Grus grus</i>) Orre (<i>Tetrao tetrix</i>) Grönben (<i>Tringa glareola</i>) Stor aspticka (<i>Phellinus populicola</i>) Stjärntagging (<i>Asterodon ferruginosus</i>) Doftskinn (<i>Cystosterreum murrayi</i>) Lunglav (<i>Lobaria pulmonaria</i>) Stuplav (<i>Nephroma bellum</i>) Bårdlav (<i>Nephroma parile</i>)
Bebyggelse och anläggningar	En mindre stuga finns på holmen i Stora Svantjärnen. I övrigt inga byggnader eller anläggningar inom reservatet.

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Högmossarna med omgivande kärnområden är i stort sett opåverkade, bortsett från det område mellan Högmossen och Gnagmur som dikats någon gång under nittonhundratalets första hälft.

Skogsmarken i naturreservatet har till största delen nyttjats för skogsproduktion fram till föreliggande beslut om revidering av naturreservatet. Några mindre områden i västra delen av naturreservatet har dock varit opåverkade av skogsbruk under åtminstone de senaste 75 åren. Dessa delar uppvisar påtaglig naturskogsstruktur.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

De två väl utbildade koncentriskt välvda högmossarna utgör områdets viktigaste prioriterade bevarandevärden, tillsammans med naturskogarna i områdets västra del.

Högmossen i väster är tydligt välvd med sin högsta del centralt belägen strax öster om Lilla Svantjärnen. I de centrala delarna är den plan och öppen och har gott om lösbottnar. Runt kanterna och i hela den södra delen av mossen finns tydligt utbildade strängar och höljor. Strängarna kläds av olika ris och låga myrtallar som på vissa håll har en hög ålder. Mosseplan och strängar består av rostvitmossa i bottenkiktet och arter som rosling, tranbär, kråkris och tuvull karaktäriserar fältskiktet. Höljorna består av mjukmattor men är även till stor del omvandlade till gölar. I mjukmattorna dominerar flaggvitmossa med inslag av bl a ullvitmossa och flytvitmossa. Vitag, kallgräs och småsileshår är vanliga i fältskiktet. Gnagmur i öster är mindre och har färre gölar, men har även den tydligt differentierade tuvor och höljor. Högmossen är länets mest välutvecklade koncentriska mosse med gölssystem och har utomordentligt höga bevarandevärden. Mossarna med omgivande myrar och tjärnar är häckningsplatser för bl a smålom, storlom, trana, ljunpipare och grönben,

samtliga upptagna i EUs fågeldirektiv. I de kärrområden som omger högmossarna finns bitvis arter som indikerar något rikare förhållanden, t ex purpurvitmossa, guldspärrmossa och röd skorpionmossa

Barrskogen omedelbart söder om Svantjärn är mycket värdefull med gamla tallar och en stor andel död ved i form av torrakor och lågor. Den är endast svagt påverkad av skogsbruk. Skogen nordväst om Högmossen har en stor andel asp och innehåller ett flertal arter som är knutna till aspskogar med lång kontinuitet. Skyddsvärda och rödlistade arter som stor aspticka (NT), stjärntagging (NT) och doftskinn (NT) har påträffats i dessa delar.

Inom de skogliga delarna av naturreservatet är även det hotade arterna vedtrappmossa (NT), stiftgelélav (NT), lunglav (NT) och veckticka (NT) noterade

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Längst i öster i naturreservatet finns en minnessten och en gränsmarkering. I anslutning till dessa finns även rester av en kolningsanläggning.

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Häckelsängs högmosse utgör länets mest välutvecklade koncentrisk högmosse med gölssystem. Mossen är dessutom i stort sett opåverkad av antropogena ingrepp, vilket gör den än mer intressant. Mossen har ett torvdjup på i genomsnitt 4-4,5m. Igenväxningen som inledde bildandet av mossen skedde ca 2 500 år f kr, det vill säga kort efter att området frilades av landhöjningen.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Området är av litet intresse för friluftslivet. Högmossen bjuder dock fina naturupplevelser för en besökare, med sin säregna natur och påtagliga vildmarkskänsla.

1.4 Källförteckning

Länsstyrelsen Gävleborg 2001: Våtmarksinventering i Gävleborg. Länsstyrelsen Gävleborg Rapport 2001:7

Naturvårdsverket 1994: Myrskyddsplan för Sverige. Naturvårdsverket. ISBN 91-620-1113-8

Ståhl, P. 1982. Naturskogar i Gävleborgs län- en inventering av urskogsartade skogar. Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Naturvårdsenheten 1982

Ståhl, P. 1985. Skyddsvärda myrar i Gävleborgs län. Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Naturvårdsenheten 1985:2.

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet är indelat i sju skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Högmosse med kantskog och laggkärr samt öppna och skogbevuxna kärr
- 2: Våtmarker med restaureringsbehov
- 3: Skogsmark, fri utveckling
- 4: Skogsmark, naturvårdsbränning
- 5: Skogsmark, aspgynnande skötsel
- 6: Sjöar och tjärnar
- 7: Information och friluftsliv

Skötselplanens skötselområde 1: Högmosse med kantskog och laggkärr, samt öppna och skogbevuxna kärr, 226 ha

Högmossen i väster och Gnagmur i öster är två väl utbildade koncentrisk högmossar. Mossarna har tydliga system av strängar, höljor och gölar. Gnagmur omges av en tydlig kantskog. Laggkärr förekommer främst kring Högmossen. Öppna, gles bevuxna eller trädklädda kärr finns i anslutning till högmossarna

Målbild

Området skall ha en ostörd hydrologi. Naturtypen skall präglas av naturlig dynamik. Gamla träd och död ved förekommer allmänt i de trädbärande delarna. Områdes betydelse som häckningslokal för myrfåglar bevaras.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Utbredningen av naturtypen Högmosse (7110) är 99 ha.
- Utbredningen av Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140) samt Skogbevuxen myr (91D0) är minst 120 ha.
- Typiska arter som ljunpipare och grönbena häckar i området

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder i området.

Skötselplanens skötselområde 2: Våtmarker med restaureringsbehov, 17 ha

Kärr påverkade av gamla dikningar, främst ett större område öster om Högmossen. Den naturliga hydrologin är kraftigt störd. Igenväxning med träd och buskar är påtaglig i anslutning till dikena. De omgivande kärren uppvisar mer diffus påverkan i vegetationssammansättning.

Målbild

Områdets naturliga hydrologi skall återställas. Myrens strukturer och vegetationssammansättning skall utvecklas mot naturliga tillstånd.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Områdets naturliga hydrologi är återställd
- Utbredningen av Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140) och Skogbevuxen myr (91D0) är minst 10 ha.

Skötselåtgärder

Igenläggning av diken med syfte att stoppa onaturlig avvattning.
Eventuellt röjning/avverkning av igenväxningsvegetation

Skötselplanens skötselområde 3: Skogsmark, fri utveckling, 79 ha

Skogsområden i anslutning till myren samt på myrholmar. Skogen är i vissa delar i mindre grad påverkad av modernt skogsbruk och har bitvis höga naturvärden knutna till gamla träd, död ved och naturlig dynamik. Merparten av området är påverkat av skogsbruk, vilket gör att de skogliga naturvärdena är svaga till måttliga.

Målbild

Hela området utvecklas på lång sikt till naturskogsartade skogar präglade av naturlig dynamik.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området utgörs av naturskogsartad skog
- Utbredningen av naturtyperna Västlig taiga (9010) och Lövsumpskog (9080) är minst 50 ha

Skötselåtgärder

I huvudsak fri utveckling. Vissa delar kan med fördel naturvårdsbrännas i samband med bränningar i delområde 4.

Skötselplanens skötselområde 4: Skogsmark, naturvårdsbränning, 21 ha

Skogsområden i anslutning till myren samt på myrholmar, främst i reservatets västra delar. Skogen i delområdet är i huvudsak naturskogsartad och uppvisar påtaglig brandprägel. För att bibehålla skogens karaktär och för att trygga försörjning av brandmiljöer i olika successioner kan det på sikt behövas naturvårdsbränningar i området.

Målbild

Området utgörs av brandpräglade naturskogar med god förekomst av naturskogsstrukturer som gamla träd och stående och liggande död ved.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området utgörs av naturskogsartad skog
- Utbredningen av naturtypen Västlig taiga (9010) är minst 21 ha
- Områdets brandprägel upprätthålls genom naturvårdsbränningar

Skötselåtgärder

Skogarna i området bör naturvårdsbrännas med 40-50 års intervall. Delområdet bör brännas etappvis för att skapa brandpräglade miljöer i olika successionsstadier. Exakt vilka delar som är tekniskt lämpliga att bränna samt hur bränningen skall genomföras i detalj regleras i särskild bränningsplan som utarbetas för området. Följande skall dock beaktas:

- Brandrefugiala miljöer skall undantas från bränning.
- Använd naturliga brandgränser så som sjöar och våtmarker i så stor utsträckning som möjligt
- Naturvårdsbränningen skall förankras med den lokala räddningstjänsten
- Informera grannar, friluftsutövare och andra berörda i god tid

Skötselplanens skötselområde 5: Skogsmark, aspgynnande skötsel, 6 ha

Skogsområden i anslutning till myren i reservatets nordvästra del. Området är naturskogsartat med stor andel asp. Skogen innehåller mycket döda och döende träd och har delvis hög luftfuktighet. Inväxande gran gör att skogen sluts mer och mer.

Målbild

Området präglas av en hög andel asp, med fokus på att bevara det fuktiga mikroklimatet med dess livsmiljö för framförallt kryptogamer. Granens inväxning i området bromsas genom försiktiga skötselåtgärder.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området utgörs av naturskogsartad skog
- Utbredningen av naturtypen Västlig taiga (9010) är minst 6 ha
- Minst fem signalarter knutna till asp förekommer i området.

Skötselåtgärder

Områdets karaktär av aspdominerat bestånd upprätthålls genom försiktig bortgallring av gran. Vid gallringen skall främst granar som växer in i aspkronorna och påtagligt skuggar ut aspar fällas. Fällda granar lämnas på platsen för att öka mängden död ved.

Skötselplanens skötselområde 6: Sjöar och tjärnar, 26 ha

Området består av Stora Svantjärnen, Mellantjärnen, Bruelstjärnen samt några mindre tjärnar i områdets västra del. Tjárnarna är i huvudsak opåverkade och präglas av naturlighet avseende såväl omgivningar, hydrologi och vattenkemi. De har naturligt brunfärgat, svagt surt vatten och utgör häckningslokaler för bl a storlom och smålom.

Mindre tjärnar och gölar i högmossarna ingår i skötselområde 1.

Målbild

Områdets naturliga tillstånd bevaras.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Utbredningen av naturtypen Dystrofa sjöar och småvatten (3160) är 26 ha

Skötselåtgärder

Kontinuerlig övervakning av vattenkvalitet.

Skötselplanens skötselområde 7: Information och friluftsliv

Bevarandemål:

- Naturreservatets gränser skall vara tydligt markerade
- Tre väl underhållna informationsskyltar med beskrivning av naturreservatet skall finnas

Skötselåtgärder:

- Markering av områdets gränser
- Uppsättning och underhåll informationsskyltar

3. Uppföljning

3.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Av Länsstyrelsen tillförordnade naturbevakare eller andra anlitade entreprenörer ansvarar för årlig dokumentation och rapportering till Länsstyrelsen av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker.

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje år för:

- Informationsskylt
- Gränsmarkeringar

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 12:e år för:

- Typiska arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 24:e år för:

- Utbredning av naturtyper
- Hydrologisk status i skötselområde 2

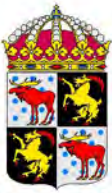
Parametrar och mått framgår av preciseringarna av bevarandemålen för respektive skötselområde.

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

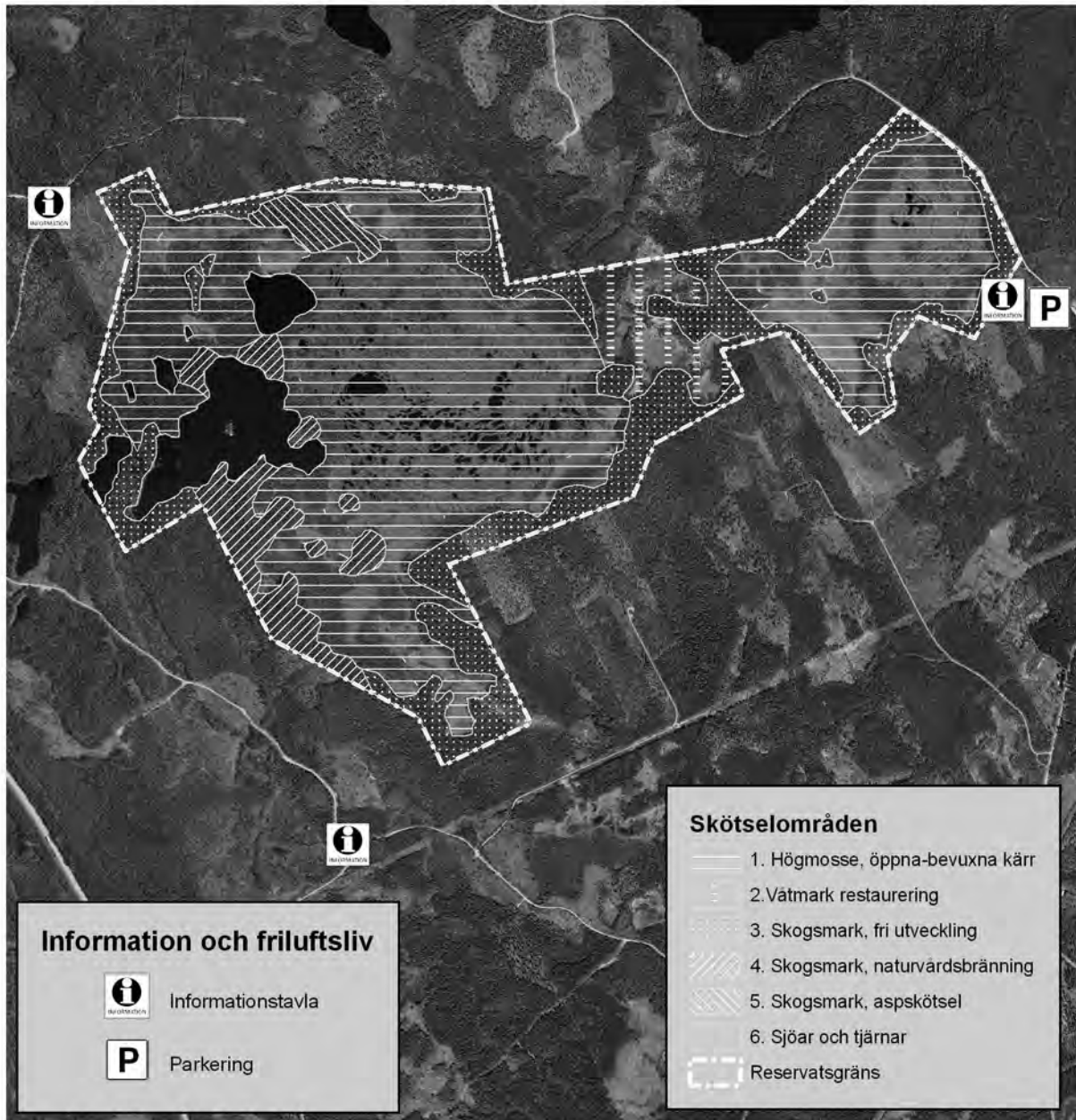
Skötselåtgärd	När	Var	Prioritering	Finansiering
Markering av områdets gränser	Initialt och vid behov	Reservatsgränsen	1	Skötselanslag
Nya informationsskyltar	Initialt	Enl skötselplanekarta	1	Skötselanslag
Hydrologisk restaurering av dikad våtmark	Initialt	Skötselområde 2	1	Skötselanslag
Aspgynnande skötsel	Initialt	Skötselområde 5	2	Skötselanslag
Eventuell naturvårdsbränning	Inom en tioårsperiod	Skötselområde 4	3	Skötselanslag
Uppföljning av gränsmarkeringar och skyltar	Varje år	Hela reservatet	1	Skötselanslag
Uppföljning av typiska arter	Vart 12:e år	Hela reservatet	1	Skötselanslag
Uppföljning av naturtyper	Vart 24:e år	Hela reservatet	1	Skötselanslag
Uppföljning av hydrologisk status	Vart 24:e år	Skötselområde 2	1	Skötselanslag

5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare.

Häckelsängs högmosse och Gnagmur naturreservat Skötselområden

Bakgrundskarta: Ortofoto

Karta tillhörande skötselplan för Häckelsängs högmosse
och Gnagmur naturreservat

Skala 1:25 000

Gränsen är inmätt i fält

0 250 500 750 1 000 Meter

Centrumkoordinater (RT90) X: 6765623 Y: 1566841

© Lantmäteriet, 2009. Ur GSD-ortofoto ärende 106-2004/188-X

Tillhör beslut
2009-12-14

Dnr 511-15677-03
80-209

Bilaga 2

Länstyrelsen
Gävleborg

Häckelsängs högmosse och Gnagmur naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater X: 6765623 Y: 1566841

Skala 1:100 000

 Häckelsängs högmosse och
Gnagmur naturreservat

0 0,5 1 2 3 4 5 Kilometer

© Lantmäteriet, 2009. Ur GSD-vägkartan ärende 106-2004/188-X

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

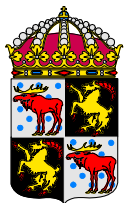
Länstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

026-17 10 00

026-17 13 16

gavleborg@lansstyrelsen.se

Häckelsängs högmosse och Gnagmur NR

Beslutskarta

Tillhör beslut
2009-12-14

Dnr 511-15677-03
80-209

Bilaga 3

Länsstyrelsen
Gävleborg

Beslutskarta för Häckelsängs
högmosse och Gnagmur naturreservat

Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater
X: 6765623 Y: 1566841

----- Gräns för naturreservatet

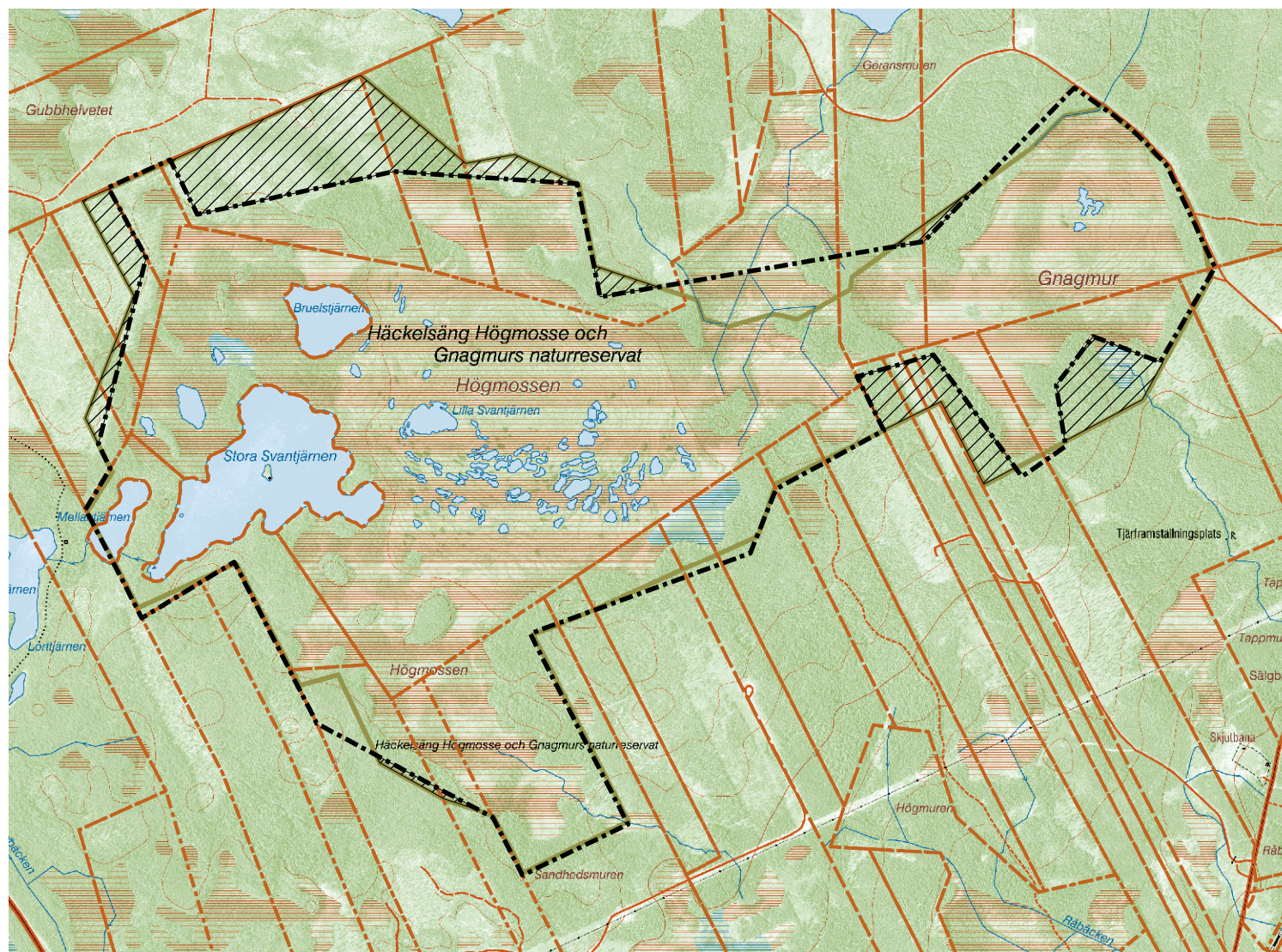
 Upphävande av NR

- - - - - Fastighetsgränser

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Skala 1:20 000

0 100 200 400 600 800 1 000 Meter

© Lantmäteriet, 2009. Ur GSD-produkter ärende 106-2004/188-X

Postadress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Besöksadress

Borgmästarplan

Telefon

026-17 10 00

Faxnummer

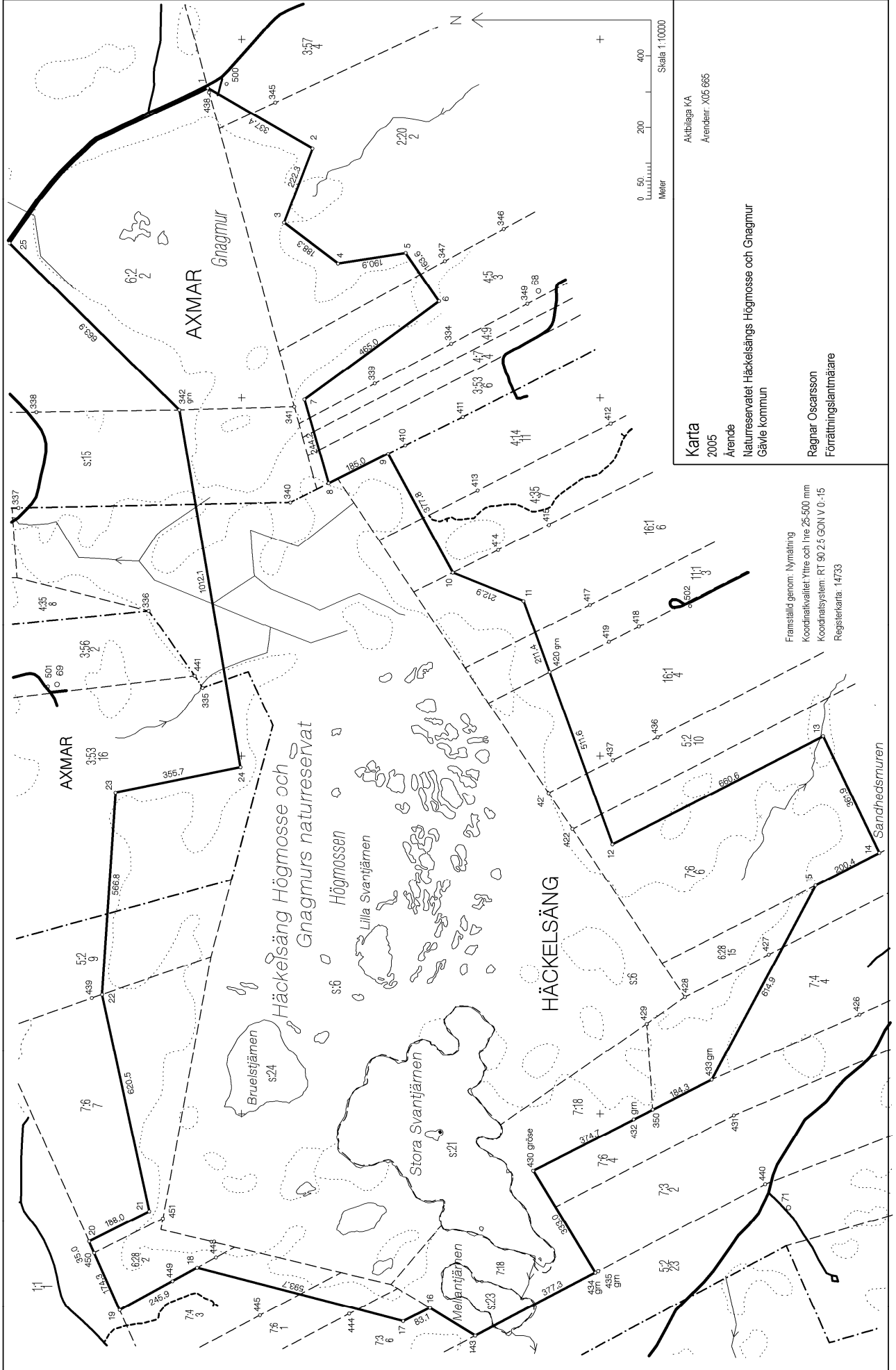
026-17 13 16

E-post adress

gavleborg@lansstyrelsen.se

LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

GÄVLEBORG

Karta
 2005
 Ärende
 Naturreservat Häckelsångs Högmossen och Gnamgurs
 Gävle kommun

Framställd genom: Hymätning
 Koordinatvärdet: Yttre och Inre 25-500 mm
 Koordinatsystem: RT 90, 2.5 GON V.0-15
 Registerkarta: 14733

Regnar Oscarsson
 Förättningslantmätare

Äktbilaga KA
 Ärendnr. X05 665

Lantmäterimyndigheten
Gävleborgslän

TEKNISK BESKRIVNING

Aktbil TBE
Dnr X05655

2008-03-03

Naturreservatet Häckelsängs högmosse, Gnagmur
Gävle kommun, Gävleborgs
Kvalitet: 25-500 mm

Koordinatförteckning (RT 90 2.5 GON V 0:-15)

	Punkt nr	X	Y	Markering
		Brytpunkter naturreservat		
21EGN GRX	1	6766094.20	1568865.07	tp
	2	6765802.33	1568695.88	tp
	3	6765881.68	1568488.26	tp
	4	6765731.26	1568374.95	tp
	5	6765542.58	1568404.11	tp
	6	6765449.46	1568269.55	tp
	7	6765825.08	1567995.46	tp
	8	6765757.41	1567760.77	tp
	9	6765591.75	1567843.13	tp
	10	6765411.14	1567511.32	tp
	11	6765213.72	1567431.57	tp
	12	6764965.61	1566752.50	tp
	13	6764378.05	1567054.48	tp
	14	6764221.02	1566728.43	tp
	15	6764399.31	1566636.94	tp
	16	6765475.06	1565456.96	tp
	17	6765549.64	1565420.37	tp
	18	6766124.47	1565568.74	tp
	19	6766340.40	1565451.03	tp
	20	6766425.90	1565642.06	tp
	21	6766257.74	1565726.20	tp
	22	6766389.61	1566332.50	tp
	23	6766351.95	1566898.02	tp
	24	6766003.27	1566968.50	tp
	25	6766647.82	1568431.41	tp
		Gränspunkter		
21EGN GRÄ	334	6765415.35	1568151.47	rn
	335	6766108.97	1567189.38	tp
	336	6766259.32	1567404.03	rn
	337	6766622.74	1567692.19	rn
	338	6766572.64	1567959.83	rn
	339	6765628.96	1568040.05	rn
	340	6765864.22	1567707.67	rn
	341	6765853.09	1567975.02	rös, tp
	342	6766173.80	1567965.90	rn
	345	6765906.30	1568825.05	rn
	347	6765433.26	1568381.28	rn
	350	6764853.24	1566011.11	-
	410	6765543.40	1567867.16	rn
	411	6765383.05	1567946.52	rn
	413	6765341.60	1567740.74	rn
	414	6765284.58	1567574.37	rn
	415	6765142.62	1567645.09	rn
	417	6765028.55	1567420.88	rn

418	6764891.70	1567359.37	rn
419	6764975.49	1567316.93	rn
420	6765141.17	1567233.00	rn
421	6765143.82	1566896.30	rn
422	6765077.20	1566795.37	tp
426	6764276.64	1566276.20	rn
427	6764529.84	1566444.62	rn
428	6764763.73	1566325.57	tp
429	6764870.32	1566250.37	tp
430	6765186.41	1565839.75	rös
431	6764626.97	1565995.18	rn
432	6764906.23	1565984.25	rn
433	6764688.82	1566094.46	rn
434	6765013.53	1565555.10	rös
435	6765005.19	1565559.45	rn
436	6764839.81	1567051.53	rös
437	6764964.60	1566987.89	rös
438	6766090.90	1568853.09	rn
439	6766417.93	1566322.59	rn
440	6764539.49	1565802.04	rn
441	6766130.61	1567222.52	rm,tp
443	6765348.17	1565380.78	tp
444	6765700.18	1565441.05	rn
445	6765948.82	1565436.58	rn
448	6766071.79	1565597.46	rn
449	6766192.95	1565531.41	rn
450	6766411.60	1565610.11	rn
451	6766219.72	1565706.09	tp

Förklaringar till markeringar

-	= Ingen markering återfunnen
Rm	= Rör i mark
rn	= Råsten
rös	= Röse
rös,tp	= Röse, träpåle
tp	= Träpåle

I tjänsten

Ragnar Oscarsson
Ingenjör

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det *skriftligen* hos **Regeringen, miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till Länsstyrelsen, 801 70 Gävle.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni skall i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni har för ändringen.

Ange Ert namn samt skriv under överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Länsstyrelsen, telefon 026-171000.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Fiskeriverket får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).